

**Ceny Ministerstva vnitra za kvalitu a inovaci ve veřejné správě
ročník 2012**

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z ŘEŠENÍ

- ☒ **bronzového stupně ceny**
☐ **stříbrného stupně ceny**
☐ **inovace**

(zatrhněte cenu, o jakou soutěžíte)

1. Název řešení:

Společná cesta k udržitelnému rozvoji v městské části Praha-Libuš s implementací projektu Zelené úřadování

2. Autor zprávy:

Jméno: Jana Martínková
Funkce: koordinátorka projektu Zdravá Libuš a Písnice a místní Agenda 21
Organizace: ÚMČ Praha-Libuš, Libušská 35, 142 00 Praha 4-Libuš
Telefon: 732 643 920
E-mail: martinkova@praha-libus.cz

3. Organizace, kde bylo řešení aplikováno:

Úřad městské části Praha-Libuš, Základní škola Ladislava Coňka, příspěvkové organizace a obyvatelé městské části

4. Popis řešení

4.1 Podstata řešení:

Zkvalitňování života občanů v městské části Praha-Libuš s principy udržitelného rozvoje ve spolupráci s občany, státním a neziskovým sektorem a dalšími partnery. Snaha o snižování vlivu provozu úřadu na životní prostředí, o přeměnu úřadu v moderní instituci a zároveň o výchovně-osvětové působení na obyvatele.

Pokračovat v procesu postupného zlepšování místní Agendy 21 v městské části.

4.2 Důvod a cíle řešení (včetně doložení jejich měřitelnosti):

Městská část Praha-Libuš přistoupila v roce 2005 k místní Agendě a stala se tak součástí projektu Zdravé město. Patří mezi členy Národní sítě Zdravých měst ČR. Od roku 2006 se datuje počátek intenzivní komunikace s veřejností. V tomto procesu vznikl společný dokument komunitní Plán zdraví a kvality života Libuše a Písnice, což byl základ pro vytvoření dlouhodobého strategického dokumentu Strategického plánu rozvoje MČ Praha-Libuš. Strategický plán byl na konci roku 2009 schválen zastupitelstvem městské části. Každý rok vychází ze Strategického plánu jednoletý Akční plán, členové strategického týmu se scházejí a stanovují konkrétní postupy v daném roce a zároveň vyhodnocují jejich plnění. Opakovně došlo také ke sledování místních a evropských standardizovaných indikátorů. Tým pracovníků sleduje i naše závazky k úspoře energií a šetření zdrojů, které vycházejí z Energetické koncepce schválené v roce 2010.

Vznikl systém práce se Strategickým plánem, Energetickou koncepcí a komunitními náměty, došlo k upevnění strategického rozvoje a řízení v MČ Praha-Libuš.

Během tohoto procesu došlo k dalšímu upevnění vztahu mezi partnery, spolupracujícími organizacemi a občany. Vzájemná spolupráce, snaha chovat se v souladu s principy udržitelného rozvoje ale v neposlední řadě i naše cíle ve zpracované energetické koncepci to vše stálo na počátku rozhodnutí realizovat projekt na tzv. zelené úřadování s oficiálním názvem Environmentálně příznivé chování institucí v městské části Praha-Libuš – praktická cesta k udržitelnosti. Tento projekt se svým cílem snaží na příkladu změny chování zaměstnanců úřadu a základní školy, na reorganizaci procesů a infrastruktury uvnitř úřadu, ukázat směr a nabídnout možnosti v jiném přístupu každého jednotlivce.

Hlavní cíle řešení v roce 2012:

- a) Pokračovat ve strategickém plánování rozvoje MČ naplňováním jednoletých akčních plánů.
- b) Realizovat projekt environmentálně příznivého chování úřadu a základní školy.
- c) Upevnit povědomí veřejnosti o možnostech změny přístupu ke každodenním činnostem s ohledem na environmentální hledisko.
- d) Informovat veřejnost o potřebě snížení energetické náročnosti budov v majetku MČ, převážně příspěvkových organizací.
- e) Pořádání veřejných projednání nad dalším rozvojem MČ.
- f) Pokračovat ve spolupráci s neziskovými organizacemi a Žákovským zastupitelstvem Praha-Libuš.
- g) Rozvíjet spolupráci se soukromým sektorem převážně v oblasti finanční a organizační pomoci.

4.3 Implementace řešení:

- zainteresované strany

Veřejná správa:

Zaměstnanci úřadu se zapojují do realizace MA21 v MČ. Zapojují se do práce Komise pro udržitelný rozvoj a MA21, do práce strategického a energetického týmu MČ a do naplňování komunitního a akčního plánu, který stanovuje odpovědné osoby za řešení převážně z řad zaměstnanců úřadu. Z důvodu měřitelnosti výstupů sledují a vyhodnocují zaměstnanci MČ plnění indikátorů. Zaměstnanci se podílejí na přípravě a průběhu osvětových kampaní, pořádání kulatých stolů a veřejných projednávání. Během realizace zeleného úřadování došlo k ještě výraznějšímu zapojení zaměstnanců, jejich přístup se měnil během celé doby a ukázal, že se dá osvětově působit a částečně změnit chování občanů.

Městská část předávala své zkušenosti na setkání pražských MČ, aktivně spolupracuje s pražskými městskými částmi realizujícími MA21.

Občané:

Občany vtahujeme do projednávání, anket a diskusí nad konkrétními problémy v MČ, pořádáme různé osvětové akce pro cílové skupiny (školy, mateřské centrum, senioři). Občané se také zapojují do práce v Komisi pro udržitelný rozvoj MČ Praha-Libuš a v strategickém týmu MČ. Na webovém portálu městské části jsou vytvořeny samostatné stránky Zdravého města a MA21, <http://zdravemesto.praha-libus.cz>. Občané mají možnost zasílat podněty ohledně připomínek ke stavu životního prostředí, MČ zřídila pro občany další informační a komunikační kanál – facebook. Sběr připomínek od občanů nad problémy MČ uskutečňujeme v rámci různých anket a dotazníků. Závěry jsou podkladem pro akční plán MČ.

Děti, mládež a senioři:

Od roku 2007 působí v MČ Žákovské zastupitelstvo Libuš (ŽŽ), složené z 21 členů ve věku od 12

do 20 let. Podílí se na kampaních MČ – Den Země, Dny bez úrazů, Evropský týden mobility a Dny zdraví. Organizuje různé ankety a pomáhá organizačně na veřejných akcích MČ v rámci realizace MA21 (veřejné fórum, kulaté stoly, veřejná projednání atd.). ŽZ iniciativně začalo vyhodnocovat poslední etapu realizace projektu Bezpečná cesta do školy v ZŠ Meteorologická zaměřeného na odhalování nebezpečných míst při cestě do školy. Projekt BCDŠ se začal realizovat i v další základní škole. ŽZ komunikuje a schází se s žákovskými zastupiteli z Litoměřic. Společně realizují projekty a tématická setkání. Mateřské i základní školy připravují kulturní vystoupení na veřejných akcích a setkáních. V roce 2012 jsme ve spolupráci se žáky a studenty uspořádali již podruhé Studentské fórum, kterého se účastní starosta MČ, vedení městské části a vedoucí odborů. Námety od studentů jsou přijímány se stejnou důležitostí jako od veřejnosti. Studenti toto setkání prezentují na zastupitelstvu městské části. Starší členové Žakovského zastupitelstva jsou členy Komise pro udržitelný rozvoj MČ Praha-Libuš.

Další věkovou skupinou, se kterou intenzivně spolupracujeme jsou senioři v rámci Klubu senior. Pořádáme pro ně osvětové semináře na téma zdravý životní styl, aktivní pohyb, duševní zdraví a podporujeme i jejich účast v soutěžích, např. v soutěži Rozkvetlá Libuš a Písnice.

Neziskový sektor:

Spolupráce s Mateřským centrem Kuřátko je dlouhodobě velice intenzivní. Mateřské centrum se zapojuje do projektu MČ v rámci kampaní a anket. Jsou pro nás významnými partnery v při přípravě akcí pro veřejnost, ale i v rámci zapojení do práce v Komisi pro udržitelný rozvoj MČ Praha-Libuš. S rodiči na mateřské dovolené pořádáme besedy ke zjištění potřeb a sladění s rozvojem MČ s ohledem na budoucí generace.

Prohloubila se spolupráce s neziskovými organizacemi zabývajícími se integrací cizinců do majoritní společnosti, protože je v MČ soustředěna početná vietnamská komunita.

Intenzivní spolupráce s neziskovými organizacemi je při pořádání kampaní, osvětových besed a to jak v rámci oblasti životního prostředí, zdraví, energetiky, tak i v rámci bezpečnosti dopravy.

I v roce 2012 vyhlásila RMČ Praha-Libuš dotační program na podporu činnosti neziskových organizací v oblasti kultury, sportu, volného času a dotační program na podporu veřejně prospěšných aktivit vycházejících z komunitního Plánu zdraví a kvality života Libuš a Písnice.

Soukromý sektor:

Místní firmy a podnikatelé podporují aktivity v rámci projektu MČ sponzorskými finančními či věcnými dary určenými pro občany zapojené do projektů MČ a veřejných setkání nad dalším rozvojem MČ. Podílejí se finančně na realizaci různých projektů se zaměřením na zklidnění dopravy či nad zkvalitněním sportovišť a zeleně. Podnikatelé podporují i akce Žakovské zastupitelstva a poskytují ceny pro vítěze soutěží. Soukromá společnost zřídila na území Libuše a Písnice několik odpočinkových míst, přispěla ke zlepšení stavu místních komunikací. Na základě mnohaletého požadavku občanů přispěla další akciová společnost na rekultivaci veřejných ploch a zeleně uprostřed panelového sídliště.

- **odpovědnost za řešení**
starosta městské části Praha-Libuš
- **podpora řešení ze strany vedení**
Starosta MČ Praha-Libuš zastřešuje celý proces místní Agendy 21, z tohoto důvodu je jeho podpora kvalitní a soustavná. S tajemníkem úřadu je řešeno konkrétní zapojení zaměstnanců do projektu MČ a do práce v komisích. Bez podpory vedení úřadu by nebylo možné projekt naplňovat.
- **podpora řešení ze strany zaměstnanců**
Do projektu se zapojili všichni zaměstnanci úřadu, jednotlivé odbory úřadu se snaží naplňovat

Akční plán, sledovat společně stanovené indikátory. Zaměstnanci úřadu jsou každoročně školeni k projektům MČ, které jsou realizovány ve vztahu k udržitelnému rozvoji a implementaci místní Agendy 21. Podílejí se na přípravě a průběhu osvětových kampaní, kulatých stolů, veřejných projednávání a veřejného fóra k celkovému rozvoji MČ. Zaměstnanci jsou vtaženi do projektu zelené úřadování, prostřednictvím tematicky zaměřených seminářů získávají informace z různých oblastí udržitelného rozvoje. S prvotními výhradami nakonec přijímají opatření, která se v rámci projektu zelené úřadování provádějí. S vedoucími jednotlivých odborů jsou řešeny výstupy z veřejných jednání jak s občany tak s různými cílovými skupinami. Ti pak dbají na řešení ve spolupráci s příslušnými radními MČ.

- **překážky**

MČ Praha-Libuš se po několika posledních letech podařilo úspěšně obhájit kategorii B místní Agendy 21. Díky systematickému přístupu získala v minulých letech bronzový i stříbrný stupeň. S ohledem na vnější okolnosti se však vedení MČ rozhodlo pro letošní rok nevstupovat do procesu obhajoby kategorie B i přesto, že MČ Praha-Libuš plní všechna požadovaná oficiální kritéria MA21 kategorie B a nadále pokračuje v prohlubování procesu místní Agendy 21. MČ Praha-Libuš je malá městská část s omezenými pravomocemi a nemá přenesenou působnost. Při rozhodování o důležitých záležitostech podléhá Úřadu Prahy 12. Vzhledem k počtu obyvatel je při svém hospodaření závislá na prostředcích z Magistrátu hl. m. Prahy, které se však v poslední době výrazně snižují a tak omezují možnosti MČ. MČ Praha-Libuš si uvědomuje zodpovědnost při rozhodování o vynaložení finančních prostředků a z tohoto důvodu nemůže závazkům vyplývajícím z obhájení kategorie B nemůže dostát.

- **úspěchy**

Díky pokročilosti realizace místní Agendy 21 se podařilo vytvořit ve spojení s místní komunitou pevné spojení. Mezi občany se utvořila skupina, která je velmi aktivní při naplňování procesu místní Agendy 21 a je vždy ochotna pomoci. Je součástí Komise pro udržitelný rozvoj MČ Praha-Libuš a stala se partnerem a pomocníkem koordinátorce projektu. Projekt zelené úřadování zásadním způsobem ovlivnil zaměstnance a činnost úřadu a školy a prostřednictvím příspěvkových organizací a různorodých kampaní i další obyvatele městské části. V roce 2012 došlo k realizaci naplňování cílů strategického plánu v rámci Akčního plánu. Průběžně je Akční plán vyhodnocován strategickým týmem MČ a je zjištěno, že se Akční plán daří plnit.

5. Výsledky řešení

Jaké byly hlavní výsledky (uvést pokud možno kvalitativní i kvantitativní ukazatele)?

a) Akční plán pro rok 2012 schválen ZMČ Praha-Libuš. Vychází ze Strategického plánu rozvoje MČ Praha-Libuš, který nově vznikl v prosinci 2009 v kvalitě místní Agendy 21 s principy udržitelného rozvoje. Plnění jednoletého Akčního plánu vyhodnocuje čtvrtletně strategický tým na základě stanovených indikátorů.

b) Úspěšné zavádění projektu zelené úřadování, který byl podpořen ve 4. výzvě Revolvingového fondu MŽP, v rámci kterého jsme se zaměřili na konkrétní aktivity v projektu zahrnujícími i změnu postojů zaměstnanců a následně i ovlivňování veřejnosti. To vše v souladu s již schválenými dokumenty. Bylo obnoveno sledování některých evropských standardizovaných indikátorů UR (sada ECI).

c) Došlo k pokračování v zateplování školských zařízení a výměně zdroje vytápění. To vše v souladu s Energetickou koncepcí.

d) Aktivní zapojování veřejnosti do rozvoje MČ Praha-Libuš formou anket a projednání.

e) Pokračování v realizaci odstranění problematických míst při cestě do Základní školy L. Coňka

v Písnici. mapování cest do základní školy v Libuši v rámci projektu Bezpečná cesta do školy realizovaného Žákovským zastupitelstvem Libuš. Výsledky byly předány MČ a Magistrátu HMP s žádostí o řešení.

f) Do realizace zkvalitnění životního prostředí a zvýšení bezpečnosti chodců v dopravě se zapojili další společnosti s finanční pomocí.

- *Jaké nástroje pro jejich měření jste použili a jak hodnověrné jsou důkazy?*
MČ Praha-Libuš projednává každoročně problémy MČ Praha-Libuš na veřejném fóru pod názvem „10P Libuše a Písnice“. Občané mají možnost dozvědět se, jak jsou řešeny problémy, na kterých se shodli v minulém roce a diskutují nad dalšími. Závěry z veřejného fóra jsou vždy ověřeny anketou. Z výsledků tzv. 10P a ze Strategického plánu rozvoje MČ je v současné době tvořen strategickým týmem Akční plán na rok 2013, který bude schvalovat ZMČ Praha-Libuš. Z důvodu průkazného vyhodnocování obsahuje Akční plán indikátory. Podkladem pro Akční plán jsou i výsledky z diskuze na veřejných projednáváních ale také dílčí náměty občanů.

Zároveň rada MČ Praha-Libuš každoročně schvaluje Plán zlepšování procesu MA21, jehož body s určením odpovědné osoby a termínu realizace navrhuje Komise pro udržitelný rozvoj MČ Praha-Libuš. Ten vyhodnocuje pololetně uvedená komise.

MČ Praha-Libuš má webové stránky Zdravého města a MA21, kde jsou uveřejňovány všechny aktivity, výstupy, zápisy, dokumenty <http://zdravemesto.praha-libus.cz>. Zároveň jsou podstatné výstupy projektu uveřejňovány na webových stránkách Národní sítě Zdravých měst ČR www.nszm.cz. Pravidelně jsou výstupy projektu Zdravá Libuš a Písnice a MA21 publikovány v místním časopisu U nás, který je zdarma distribuován do každé domácnosti v počtu 3 600 výtisků. Aktivity z důvodu naplnění kritérií MA21 v databázi vedené CENIA jsou průběžně aktualizovány <http://ma21.cenia.cz>

Podstatné dokumenty schvaluje rada nebo zastupitelstvo MČ Praha-Libuš. O všech veřejných jednáních jsou pořizovány zápisy a fotodokumentace popř. závěrečné zprávy a tiskové zprávy.

MČ Praha-Libuš vydala publikaci týkající se environmentálně příznivého chování institucí, uspořádala seminář pro pražské MČ na stejné téma.

- *Vyskytly se nějaké specifické faktory, které mohly ovlivnit úspěch tohoto řešení?*
Nevyskytly.
- *Projevil se nějaký vedlejší negativní či pozitivní účinek?*
Někteří zastupitelé MČ se ochotně do celého procesu zapojují, někteří jsou pasivní. Pozitivně je vnímáno zapojení pracovníků úřadu, tajemníka, občanů a partnerů.

6. Inovativnost a přenositelnost dobré praxe¹

- V čem spočívá inovativnost tohoto řešení? Jak se liší od jiných či podobných aplikací/přístupů?
- Může být/bylo již toto řešení přeneseno/aplikováno v jiné organizaci či sektoru? Pokud ano, které jeho základní prvky? Nebo jste v tomto případě sami využili dobrou praxi od jiných organizací?

¹ Vyplní pouze uchazeč o cenu MV za inovaci ve veřejné správě

- Jaké nejdůležitější poznatky/zkušenosti jste při realizaci řešení získali?
- Jaké je Vaše doporučení pro ty, kteří se zajímají o implementaci tohoto řešení ve své organizaci?
- Souhlasíte s prezentací Vašeho řešení na nadcházející Národní konferenci kvality ve veřejné správě a v časopise Veřejná správa jakožto s prezentací dobré praxe?

7. Přílohy

Zelené úřadování – brožura

Plán zlepšování pro rok 2012

Akční plán 2012

Deklarace

Indikátory kvality života Libuš a Písnice

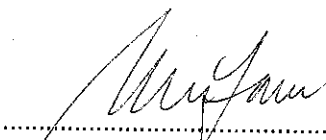
Časopis U nás

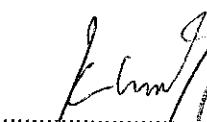
Tiskové zprávy MČ Praha-Libuš

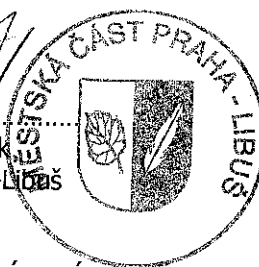
Plakáty a pozvánky: Den Země, Drakiáda – Den pro zdraví a udržitelnou energetiku, Cyklojízda, setkání pražských MČ, 10 problémů Libuše a Písnice + Anketa, veřejné projednání Rybník
Obecňák, veřejné projednání Změny v MHD

Datum: 20.10.2012

Podpis:

Jana Martínková
koordinátorka projektu Zdravá Libuš a Písnice

Mgr. Jiří Koubek
starosta MČ Praha-Libuš

Pozn.: V případě ceny udílené za implementaci modelu CAF musí být přílohou závěrečné zprávy sebehodnotící zpráva CAF a na ni navazující akční plán zlepšování. Sebehodnotící zpráva musí obsahovat popis naplnění minimálních kritérií pro udělení daného stupně Ceny MV za model CAF.
Pokud jsou výše uvedené informace součástí sebehodnotící zprávy, lze na ně pouze odkázat.